

Nr 420.

L a g
om semester;

given Stockholms slott den 29 juni 1945.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes
konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna
följer.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Denna lag äger tillämpning å arbetstagare i allmän eller enskild tjänst
med undantag av sådana arbetstagare hos staten, för vilka gälla särskilda
föreskrifter rörande semester. Från lagens tillämpning är ock undantagen ar-
betstagare, som är medlem av arbetsgivarens familj eller som avlönas uteslu-
tande genom andel i vinst.

2 §.

Har mellan arbetsgivare och arbetstagare träffats avtal, som innefattar av-
tående från rätt till semester eller i något avseende mindre förmåner för ar-
betstagaren än vad i denna lag stadgas, vare avtalet i sådan del ogillt, med
mindre annat i lagen angives.

Därest arbetstagare enligt avtal med arbetsgivaren äger rätt till längre se-
mester än som föreskrives i 7 §, skola övriga bestämmelser i denna lag, i de
seenden ej annat överenskommits, gälla jämväl beträffande den överskjutan-
delen av semestern.

3 §.

Arbetstagare äger på grund av det arbete, som han under ett kalenderår
(kvalifikationsår) utfört för arbetsgivarens räkning, rätt att av denne erhålla
semester. Såsom kvalifikationsår må, såframt överenskommelse därom träf-
as, gälla annan period av samma längd.

Semestern skall utgå under året näst efter kvalifikationsåret; dock må efter
överenskommelse semestern, helt eller delvis, åtnjutas tidigare.

Under semester skall lön utgå.

4 §.

Arbetstagare, som utför arbetet i sitt hem eller eljest under sådana för-
hållanden att det ej kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets
ordnande, är icke berättigad till semester utan äger i stället uppbära sär-
skild semesterlön.

Vad i 3 § första och andra styckena är stadgat om semester skall äga mot-
varande tillämpning beträffande semesterlön som nu sägs.

¹ Riksdagens skrivelse 1945: 394.

5 §.

Arbetstagare, som lämnar sin anställning eller entledigas därifrån, han åtnjuter semester eller semesterlön, vartill han förvärvat rätt enligt de lag, skall erhålla ersättning därför (*semesterersättning*).

6 §.

Överlåtelse av företag eller fartyg må icke inverka på arbetstagarens rätt enligt denna lag.

Semesterns längd.

7 §.

Semester utgår med en dag för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete minst sexton dagar.

Med dag, å vilken arbete utförts, jämsätles dag, varunder arbetstagaren under pågående anställning

a) åtnjuter semester;

b) varit oförmögen till arbetet på grund av däri inträffat olycksfall eller sådan däri ådragen sjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkesjukdomar;

c) i samband med havandeskap eller barnsbörd avhållit sig från arbetet, i den mån bortovaron icke överstigit tolv veckor; eller

d) fullgjort sådan i 27 § värnpliktslagen eller med stöd därav föreskriven militärovnig om högst sextio dagar, som ej är beredskapsövning eller direkt ansluter sig till första tjänstgöring, dock att av tid för militärovnig högst sextio dagar under varje kvalifikationsår må räknas arbetstagaren till godo.

Dag, under vilken arbetstagaren varit frånvarande från arbetet av anledning, som i andra stycket b)—d) sägs, skall icke jämsättas med dag å vilken arbete utförts, därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas arbetstagaren å sådan dag.

8 §.

I semestern inräknas icke söndagar. Ej heller inräknas däri helgdagar, såframt semestern utgår med mindre antal dagar i en följd än sex. Sedvanliga fridagar inräknas däremot i semestern.

Arbetstagare, som har att utföra sitt arbete jämväl å söndag, äger åtnjuta ledighet från arbetet å söndag, som infaller under eller omedelbart efter semestern, ehuru sådan dag ej skall inräknas i semestern. Är arbetstagare, varom här är fråga, berättigad till ledighet från arbetet å annan veckodag än söndag och infaller dylik ledighetsdag under semestern, skall den dagen inräknas i semestern.

Vad i andra stycket första punkten sägs med avseende å söndag skall äga motsvarande tillämpning å sådan helgdag, som enligt första stycket icke skall inräknas i semestern.

9 §.

Övergår arbetstagare till annan anställning hos samma arbetsgivare och är i den anställningen löpande kalenderår kvalifikationsår, må semestern, med inräknande av de semesterdagar till vilka arbetstagaren förvärvat rätt i den tidigare anställningen, utgå med högst det antal dagar, vartill i den nya anställningen semester beräknas för helt år.

10 §.

Där för arbetstagare i någon yrkesgrupp med hänsyn till anställningens art eller varaktighet, anställningsort, levnadsålder eller andra sådana omständigheter längre semester i allmänhet utgår än som föreskrives i 7 §, skall dylik

vänja i fråga om semesterns längd lända till efter rättelse för arbetstagarna yrkesgruppen.

11 §.

Utgår i fall som avses i 2 § andra stycket eller 10 § längre semester än som föreskrives i 7 §, skall en tolvtedel av semestern anses belöpa å varje kalendermånad av kvalifikationsåret. Uppstår vid beräkningen av semesterns längd brutet dagantal, skall semestern utgå med närmast högre antal dagar.

Semesterns förläggning.

12 §.

Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå. Därvid skall iakttagas, att semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. Semestern bör, om arbetstagaren icke annat begär, såvitt möjligt förläggas till sommartid.

Vad sålunda föreskrivits om att semestern skall utgå i ett sammanhang skall, vad avser semestertid utöver sex dagar, icke gälla beträffande arbetstagare vid jordbruket jämte därtill hörande binäringar och trädgårdsskötseln samt beträffande hembiträde i lanthushåll.

Semestern må icke utan arbetstagarens medgivande förläggas till sådan tid för hans bortovaro från arbetet, som enligt 7 § andra stycket b)—d) och tredje stycket skall jämnställas med tid å vilken arbete utförts.

Semester för arbetstagare å fartyg må icke utan arbetstagarens medgivande utgå annat än i svensk hamn.

13 §.

Arbetsgivaren skall senast fjorton dagar före semesterns början på lämpligt sätt underrätta arbetstagaren om tiden för semestern; dock skall vad sålunda stadgats icke gälla beträffande arbetstagare å fartyg.

Å fartyg anställd arbetstagare, som önskar erhålla semester, skall göra skriftlig ansökan därom hos arbetsgivaren. Har sådan ansökan icke gjorts, skall arbetsgivaren i stället för semester utgiva ersättning till arbetstagaren med belopp, motsvarande vad denne skulle hava uppburit i lön under semestern; dock må arbetsgivaren i stället, såframt överenskommelse därom träffas med arbetstagaren, under högst ett år uppskjuta semestern.

Lön under semester.

14 §.

Arbetstagare, som är avlönad med tidlön, beräknad för vecka eller längre tidsenhet, äger uppbära den å semestertiden belöpande lönen.

Annan arbetstagare än i första stycket sägs äger för varje semesterdag uppbära lön med belopp, motsvarande hans genomsnittliga dagsinkomst under de dagar av kvalifikationsåret, å vilka han utfört arbete för arbetsgivarens räkning. Hänsyn skall därvid icke tagas till sådant tillägg till lönen, som utgått för tid utöver den för arbetstagaren normala arbetstiden (övertidstillägg). Har arbetstagaren under minst hälften av den å kvalifikationsåret belöpande anställningstiden varit frånvarande från arbetet av anledning, varom förmäles i 7 § andra stycket b)—d), skall vid beräkning av lön under semester hänsyn tagas jämväl till tiden för bortovaron och till den lön, som arbetstagaren sannolikt skulle hava uppburit för berörda tid, därest han utfört arbete för arbetsgivarens räkning.

Vid beräkning av lön under semester skall hänsyn icke tagas till förmån fri bostad eller till löneförmån, som är avsedd att utgöra ersättning för skilda kostnader.

För arbetstagare, som avses i andra stycket, må överenskommelse träffas o annan beräkning av lönen än där föreskrives, såframt överenskommelsen h form av kollektivavtal och å arbetstagarsidan slutits eller godkänts av organisation, som enligt lagen om förenings- och förhandlingsrätt är att anse såso huvudorganisation. Föreligger dylikt kollektivavtal, må det av arbetsgivare, som är bunden av avtalet, efter överenskommelse tillämpas jämväl beträffande arbetstagare, vilken icke omfattas av kollektivavtalet men sysselsättes i sådant arbete för vilket avtalet gäller.

15 §.

Arbetstagare, som är i arbetsgivarens kost, äger för varje dag, då han under semestern icke till någon del erhåller denna förmån, rätt till skälighets ersättning därför. Ersättning för kost utgår härvid jämväl för söndag och helgdag, som infaller under semestern.

16 §.

Arbetstagare mister rätten till lön under semestern, om han under någon del av denna utför avlönat arbete inom sitt yrke. Utan sådan påföljd äger dock arbetstagare i anställning, som innehaves jämsides med den vari semestern åtnjutes, utföra arbete som ej går utöver det vanliga.

Semesterlön för vissa arbetstagare.

17 §.

Arbetstagare, som avses i 4 §, är berättigad till särskild semesterlön för varje sådant kalenderkvartal av kvalifikationsåret, varunder hans arbetsinkomst hos arbetsgivaren uppgår till belopp, motsvarande minst sexton gånger den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten för arbete av den art, varom fråga är, under en arbetstid av åtta timmar. Börjar kvalifikationsåret vid annan tidpunkt än kvartalsskifte, skall beräkningen grunda sig å envar av de perioder om tre månader som, räknade från början av kvalifikationsåret, falla inom detta.

Bestämmelserna i 14 § sista stycket skola äga motsvarande tillämpning vid fastställande av den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten.

18 §.

Semesterlönen för arbetstagare, som avses i 4 §, utgör fyra procent av arbetstagarens sammanlagda arbetsinkomst hos arbetsgivaren under de kalenderkvartal eller däremot enligt 17 § svarande perioder av kvalifikationsåret, för vilka rätt till semesterlön föreligger. Beträffande arbetstagare, varom här är fråga, skall vad i 14 § tredje stycket och 15 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Semesterlönen skall utbetalas till arbetstagaren senast den 30 juni näst efter kvalifikationsårets utgång eller, därest kvalifikationsåret utlöper efter den 30 april, senast två månader efter dess utgång.

19 §.

Har arbetstagare under viss kalendermånad för arbetsgivarens räkning utfört, förutom arbete som avses i 4 §, jämväl annat arbete utan att detta berättigar honom till semester enligt 7 §, skall jämväl sistnämnda arbete anses vara utfört under förhållanden, som avses i 4 §, och arbetstagaren förty under den i 17 § angivna förutsättningen vara berättigad till semesterlön för arbetet i dess helhet enligt bestämmelserna i 18 §. Vid bestämmande huruvida arbets-

rens sammanlagda arbetsinkomst uppgår till belopp, som medför rätt till semesterlön, skall den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten för det i 4 § sedda arbete, varom fråga är, vara avgörande även för det andra arbetet. Har arbetstagare under viss kalendermånad för arbetsgivarens räkning ut-
rt, förutom arbete för vilket semesterlön för honom föreligger enligt 7 §, ämväl arbete under förhållanden som avses i 4 §, äger han icke räkna sig sist-
ämnda arbete till godo för erhållande av semesterlön.

Semesterersättning.

20 §.

Semesterersättning skall bestämmas enligt de i 14, 15, 18 och 19 §§ stadgade derna. Vid beräkning av semesterersättningens storlek skall, där arbets-
garen var avlönad med tidlön, beräknad för vecka eller månad, av lönen å
arje dag, för vilken semesterersättning skall utgå, anses belöpa vid veckolön
n sjättedel och vid månadslön en tjugufemtedel. För arbetstagare i arbetsgi-
rens kost skall ersättning för kosten utgå allenast för det antal dagar, för
lket ersättning i övrigt skall beräknas.

Har arbetstagare under sin anställning utan invändning mottagit semes-
ter, vartill han ännu icke förvärvat rätt eller som han eljest ännu icke varit
berättigad åtnjuta, må vid semesterersättningens bestämmande det antal dagar
avräknas, som svarar mot sådan semester.

Då anställning upphör till följd av arbetstagarens pensionering, äger arbets-
givaren från arbetstagaren tillkommande semesterersättning avdraga vad av
pensionen belöper å det antal dagar, för vilket semesterersättning skall utgå.

21 §.

Där arbetstagare i fall, som avses i 9 §, lämnar den nya anställningen eller
entledigas därifrån, innan han i denna blivit berättigad till minst det antal
semesterdagar, vartill han förvärvat rätt i den tidigare anställningen, skall han
för felande semesterdagar erhålla semesterersättning enligt de för den tidigare
anställningen gällande grunderna.

22 §.

Semesterersättning skall utbetalas senast inom en vecka från utgången av
det kalenderkvartal, varunder arbetstagarens anställning upphört, eller, därest
betstagaren innehaft sin anställning sedan minst tre månader, senast inom en
ecka efter anställningens upphörande.

Möter hinder mot att inom den i första stycket angivna tiden beräkna semes-
tersättningens storlek, må semesterersättningen utbetalas senare än där sägs;
dock skall semesterersättningen i dylikt fall utbetalas senast inom en vecka se-
n hindret upphört.

Särskilda bestämmelser.

23 §.

Åsidosätter arbetsgivare sina förpliktelser enligt denna lag, skall han gälda,
örutom den semesterlön eller semesterersättning vartill arbetstagaren på grund
v lagen kan vara berättigad, ersättning för uppkommen skada.

Vid bedömande om och i vad mån skada uppstått skall hänsyn tagas även
l arbetstagarens intresse av att erhålla semester och övriga sådana omständig-
eter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Om det med hänsyn till den skadevallandes ringa skuld, den skadelidandes
örhållande i avseende å tvistens uppkomst, skadans storlek eller omständig-

heterna i övrigt finnes skäligt, må skadeståndets belopp nedsättas; fullständig befrielse från skadeståndsskyldighet må ock äga rum.

24 §.

Älägges skadeståndsskyldighet flera, skall den fördelas mellan dem efter större eller mindre skuld, som provas ligga envar till last.

25 §.

Envar, som vill fordra lön, ersättning eller skadestånd enligt denna lag, skall anhängiggöra sin talan inom två år från utgången av det år, varunder arbetstagaren enligt lagen ägt åtnjuta den förmån, till vilken anspråket hänfö sig. Försummas det, vare talan förlorad.

26 §.

Mål, som avse tillämpningen av denna lag, upptagas och avgöras av allmän domstol; dock skola mål beträffande arbetstagare, vilkas arbetsavtal regleras av kollektivavtal, anhängiggöras vid arbetsdomstolen.

I fråga om anhängiggörande och utförande hos arbetsdomstolen av talan jämlikt denna lag skall gälla vad i 13 § lagen om arbetsdomstol stadgas, ända att målet ej är sådant som i sistnämnda lag sägs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1946, från och med vilken dag semesterrätt enligt lagen kan förvärfvas.

Genom denna lag upphäves lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester.

Arbetstagare som den 1 januari 1946 förvärvat semesterrätt enligt den äldre lagen skall, i den mån han icke då åtnjutit honom enligt nämnda lag tillkommande förmån, äga åtnjuta semesterförmån enligt bestämmelserna i den nya lagen.

Har arbetstagare sedan tid före den 1 januari 1946 intill samma dag fortlöpande innehaft viss anställning utan att dock semesterrätt enligt den äldre lagen uppkommit för honom och fortsätter anställningen därefter under så lång tid att, om den äldre lagen icke upphört att gälla, semesterrätt skolat inträda enligt densamma, skall han jämväl med avseende å den del av anställningstiden, som infallit före den 1 januari 1946, äga åtnjuta semesterförmån enligt bestämmelserna i den nya lagen.

Vad i 2 § andra stycket denna lag stadgas skall icke äga tillämpning å sådant avtal mellan arbetsgivare och arbetstagare, som gäller för viss, vid lagens ikraftträdande ännu icke tilländalupen tid.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 29 juni 1945.

GUSTAF.

(L. S.)

(Socialdepartementet.)

TAGE ERLANDER.

